

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de reglementare

“Reguli de Alocare Anuală și Lunară pentru Alocarea Coordonată a Capacităților la Frontiera dintre Zonele de Ofertare ale C.N.T.E.E. Transelectrica SA și EMS AD Beograd”,

“Reguli pentru licitația zilnică pentru alocarea capacităților trans-zonale la granița dintre Zonele de Ofertare ale EMS AD Belgrad („EMS“) și C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. („Transelectrica“)”

“Reguli de Alocare Intrazilnică pentru Alocarea Coordonată a Capacității Interzonale la frontiera dintre Zonele de Ofertare ale C.N.T.E.E. Transelectrica SA și EMS AD Beograd”

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii reglementării

La elaborarea reglementării s-a ținut seama de prevederile Regulamentului (UE) nr. 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică.

Potrivit art. 34 (2) din Regulamentul (UE) nr. 2019/943, *“Operatorii de transport și de sistem promovează acorduri operaționale, în vederea asigurării unei gestionări optime a rețelei, precum și dezvoltarea schimburilor de energie, alocarea coordonată de capacitate transfrontalieră prin soluții nediscriminatorii bazate pe mecanismele pieței, acordând o atenție deosebită meritelor speciale ale licitațiilor implicite pentru alocările pe termen scurt, precum și integrarea mecanismelor de echilibrare și a celor privind rezerva de putere”.*

Cadrul legislativ național

Începând cu anul 2011, Transelectrica și JP Elektromreža Srbije-EMS (operatorul de transport și de sistem din Serbia) au depus eforturi în vederea elaborării și aplicării în comun a unor Reguli de licitație a capacităților de interconexiune, în vederea îndeplinirii obligației privind alocarea bilaterală coordonată prevăzută inițial în Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică. Aceste Reguli au fost aplicate pe toate orizonturile de timp (anual, lunar, zilnic și intrazilnic), în baza unor Acorduri bilaterale încheiate anual.

De asemenea, art. 36 (7) q) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare prevede că operatorul de transport și de sistem *elaborează și supune aprobării autorității competente regulile privind managementul congestiilor, inclusiv pe capacitățile de interconexiune, precum și normele de atribuire a capacităților de interconexiune*, iar art. 9 (1) i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede că ANRE *aprobă condițiile privind accesul la capacitățile de interconexiune transfrontaliere, inclusiv procedurile de alocare a acestora și de management al congestiilor.*

1. Scopul reglementării

Prezentele reguli de alocare a capacității de interconexiune au în vedere organizarea unor proceduri transparente de licitație pentru capacitățile de transport al energiei electrice disponibile pe liniile de interconexiune între zonele de control ale EMS și Transelectrica, astfel încât aceste capacități să fie în totalitate accesibile participanților la piață, într-o manieră nediscriminatorie.

2. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare

După instituirea obligației de alocare coordonată bilaterală și elaborarea în comun cu EMS a Regulilor de licitație, Transelectrica a transmis anual, pentru analiză și aprobare, documentele precizate mai sus. Pentru anul 2021, Regulile de licitație au fost aprobate prin decizia Președintelui ANRE nr. 2013 din 4 noiembrie 2020. Prezentele Reguli de licitație valabile pentru anul 2022 au fost transmise ANRE cu scrisoarea nr. 89756 din 12 august 2021.

Regulile de licitație pentru anul 2022 prevăd următoarele:

- cerințe de îndeplinit de către participanți pentru participarea la alocarea capacității pe termen lungi și scurt, condițiile de suspendare/retragere a participării;
- precizarea modului în care se desfășoară licitația, respectiv publicarea capacității disponibile, depunerea ofertelor, aferente fiecărei sesiuni de licitație, publicarea și notificarea rezultatelor licitației, utilizarea drepturilor de transport alocate;
- informații privind plata drepturilor de transport câștigate de participanți;
- precizarea modului de reducere a drepturilor de transport pe termen scurt/graficelor de schimb în fiecare dintre situații și pentru fiecare interval de timp relevant, cu respectarea principiului nediscriminării stipulat la art. 16 al Regulamentului (UE) nr. 2019/943, care precizează la alin. (2): *Procedurile de restricționare a tranzacțiilor se folosesc numai în situații de urgență, și anume în cazul în care operatorul de transport și de sistem trebuie să acționeze rapid și în care nu este posibilă livrarea din altă sursă sau comercializarea în contrapartidă. Orice procedură de acest tip se aplică în mod nediscriminatoriu;*
- precizarea modalității de compensare în cazul restricționării drepturilor atribuite, indiferent de situația care a generat restricționare. Astfel, se prevede ca fiecărui participant cărui i s-au redus drepturile de transport, valoarea de restituit se calculează prin produsul între cantitatea drepturilor reduse, numărul orelor de reducere și prețul de licitație plătit pentru acestea;
- utilizarea în cadrul Regulilor de alocare anuală și lunară a principiului UIOSI (utilizează sau vinde). Astfel, toate drepturile câștigate pe termen lung care nu au fost notificate, dacă au fost plătite, sunt luate în considerare implicit în ATC pentru licitația zilnică, titularii acestor drepturi primind o remunerație. Pentru termen scurt, se utilizează principiul UIOLI (folosești sau pierzi). Aceasta presupune că drepturile care au fost alocate în licitațiile zilnice/intrazilnice și nu sunt folosite prin nominalizarea graficelor de schimb, vor fi puse la dispoziție participanților în licitațiile intrazilnice/vor reveni EMS și Transelectrica.
- obligația constituirii unei garanții bancare (în valoare minimă de 20.000 euro), pentru licitațiile anuală/lunare. Aceasta are ca scop asigurarea operatorului de transport și de sistem împotriva riscului de neplată la termen a ATC obținut de participanți la licitațiile anuală/lunare.

1. Alte informații

-

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

1. Impactul macroeconomic

Prezentele reguli de alocare a capacității de interconexiune influențează favorabil piața de energie electrică, conducând la eficientizarea pieței regionale de energie electrică și la crearea premiselor pentru dezvoltarea pieței unice europene. Astfel, prin procesul de alocare desfășurat transparent și nediscriminatoriu, capacitatea disponibilă de interconexiune este direcționată către zonele în care cererea de energie electrică este crescută.

2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

4. Implicații sociale

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

5. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

6. Alte informații

-

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE

Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de reglementare asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de reglementare

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de reglementare cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul

4. Alte informații

-

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de act normativ, însoțite de o motivație corespunzătoare, cel mai târziu până în data de 17 septembrie 2021, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro.